

ПОПУЛАЦИЈА СРБИЈЕ ПОЧЕТКОМ 21. ВЕКА

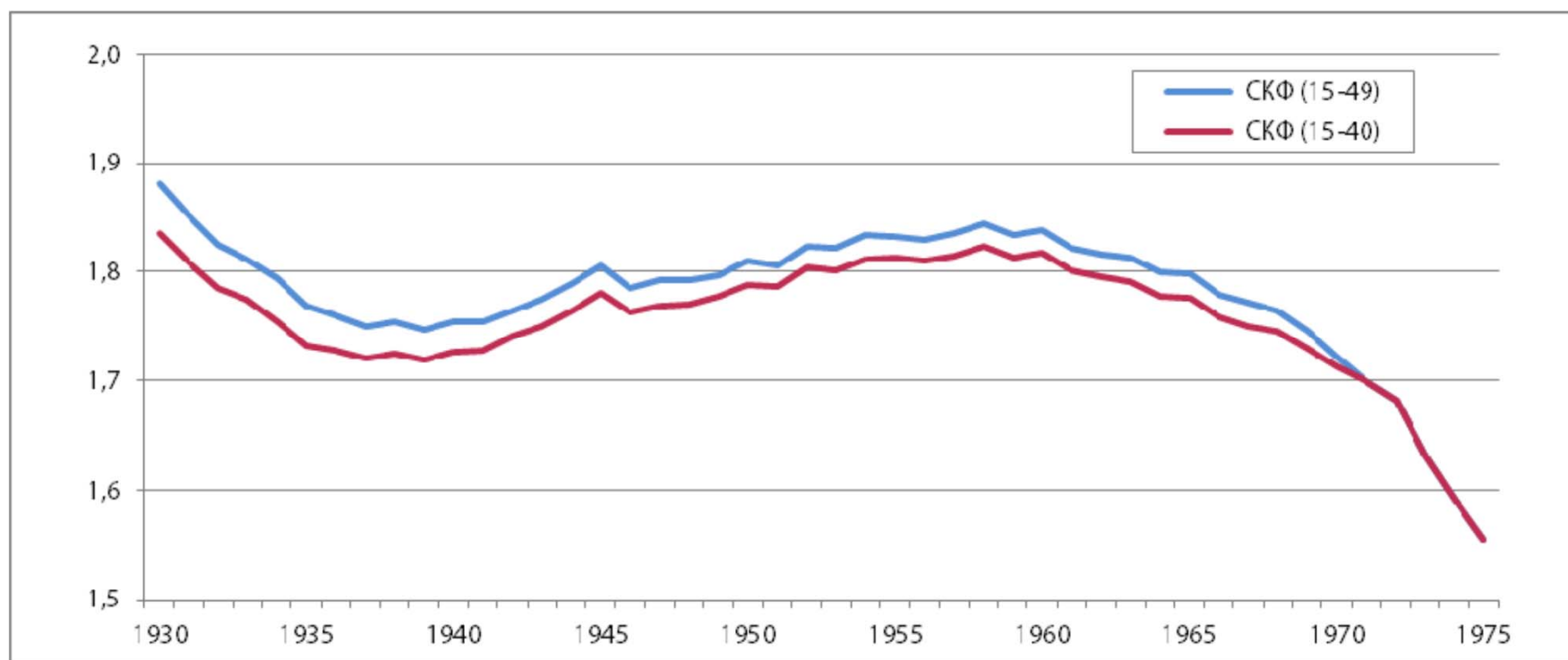
Уредник
Владимир Никитовић

Центар за демографска истраживања
Институт друштвених наука

- Депопулација и неадекватни одговори на страх од изумирања
- Социодемографске карактеристике жена без деце старих 30-34 год.
- Исцрпљеност популационих ресурса у унутрашњим миграцијама
- Последице интензивног демографског старења
- Образовање и компјутерска писменост становништва
- Брачне и ванбрачне заједнице
- Смањење радне снаге и стопа активности

Просечан број живорођене деце жена рођених 1930-1975, Република Србија, Попис 2011.

Аутор: Проф. др Мирјана Рашевић

Популација Србије почетком 21. века

ПОПУЛАЦИОНА ДИНАМИКА СРБИЈЕ

Бранислав Ђурђевић
Даниела Арсеновић

Универзитет у Новом Саду
Природно-математички факултет, ДГТХ

- Становништво Србије ће до средине 21. века карактерисати незаустављива депопулација
- У Србији не постоје адекватни одговори на страх од изумирања
- Нужност прилагођавања очекиваним демографским променама

Популација Србије почетком 21. века

ФЕРТИЛИТЕТ ЖЕНСКОГ СТАНОВНИШТВА

Мирјана Рашевић

Центар за демографска истраживања
Институт друштвених наука

Социодемографске карактеристике жена без деце старих 30-34 година, Република Србија, Попис 2011.

Карактеристике	Удео (у %)
<i>Националност</i>	
Српкиње	86
Бошњациње /Муслиманке	1
Мађарице	2
Ромкиње	1
Словакиње	1
Хрватице	1
Црногорке	1
нису се изјасниле	4
регионална припадност	1
<i>Фактички брачни статус</i>	
не живе у ванбрачној или брачној заједници	73
живе у ванбрачној заједници	8
живе у брачној заједници	19

Карактеристике	Удео (у %)
<i>Образовање</i>	
непотпуно основно образовање	2
основно образовање	5
средње образовање	45
више или високо образовање	48
<i>Економска активност</i>	
Активне жене	81
запослене	64
незапослене	17
Неактивне жене	19
лица са приходима од имовине	6
студенткиње	6
лица која обављају само кућне послове	7
<i>Место живљења</i>	
градска насеља	78
остала насеља	22

Тешкоће везане за проналажење одговарајућег партнера/партнерке

„Да ли знате колико је тешко наћи мушкарца, са којим може да се заснује породица? Мамини синови од 30 или 40 година, лењи, неодговорни, време проводе у клубовима и кладионици, само гледају напумпане силиконуше са штиклама од 15 цм“.

Жена без деце

„Сувише има мушкараца који кад пређу 40 година само пију јер схвате да су заробљени у браку са незахвалном женом. Мени то не треба“.

Ник С.

Популација Србије почетком 21. века

МИГРАНТСКО СТАНОВНИШТВО

Владимир Никитовић

Јелена Предојевић-Деспић

Иван Маринковић

Центар за демографска истраживања
Институт друштвених наука

Удео досељених

- Непотпуна упоредивост резултата Пописа 2002. и 2011.
- Просечна годишња нето емиграција 6-11 хиљада миграната.
- Утицај миграција на смањење броја становника Србије 2002-2011. је 15-26%.
- Смањење броја и удела миграционо најактивнијег контингента укупне популације.
- Пад удела мигрантског становништва, чак и у Београдском региону.
- Мигранти из бивше СФРЈ чине 90% укупно досељених из иностранства.
- Највише досељених после 2002. је у општинама које гравитирају или су у саставу највећих градских центара.
- Изузетно ниска просторна покретљивост мушког становнишва неградских насеља.
- Први пут обрађена структура досељеног становништва према образовању и економској активности.
- Потреба системског приступа у проучавању миграција.

Популација Србије почетком 21. века

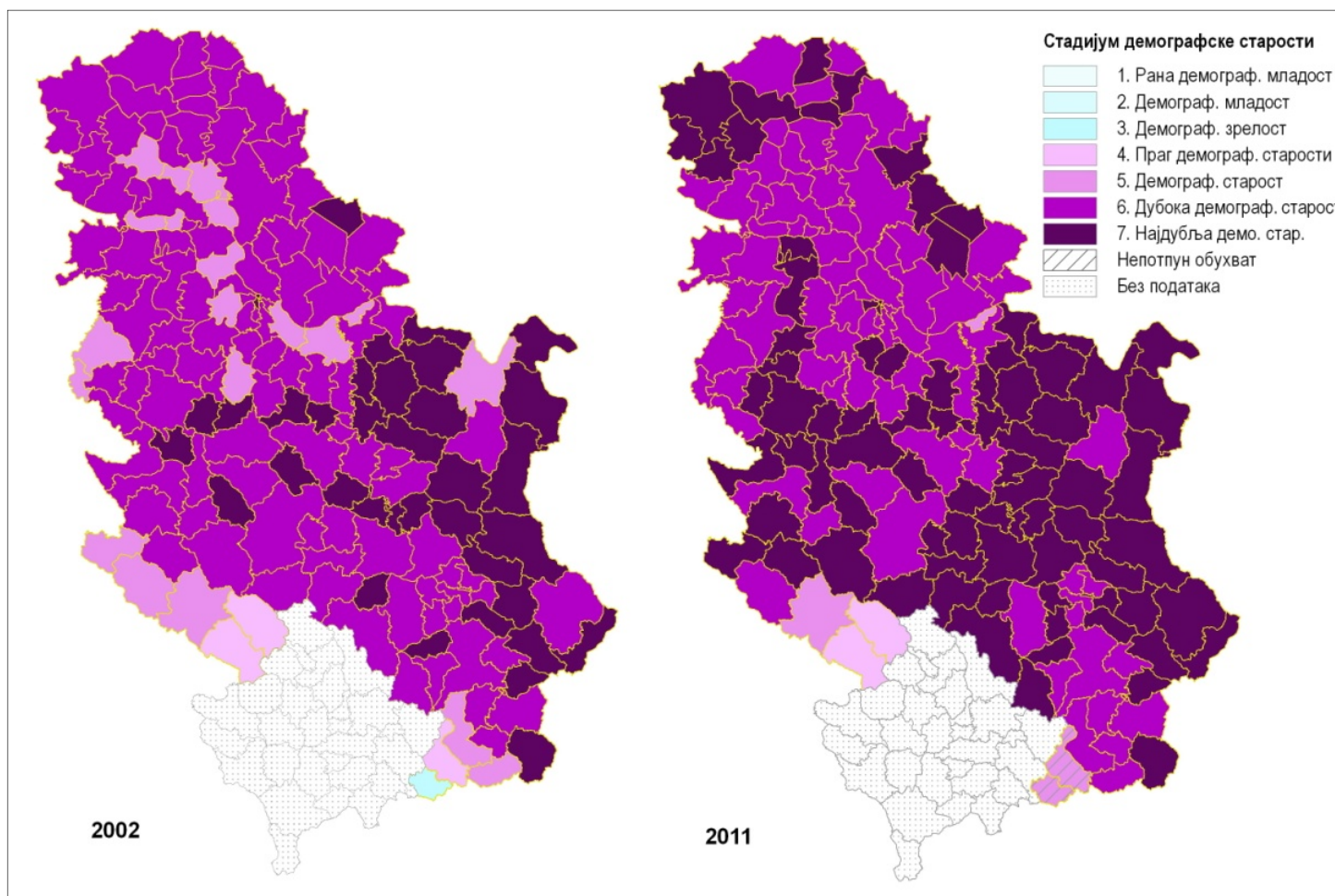
СТРУКТУРА СТАНОВНИШТВА ПРЕМА ПОЛУ И СТАРОСТИ

Горан Пенев

Центар за демографска истраживања
Институт друштвених наука

- Старосна структура:
 - огледало садашњег демографског тренутка
 - слика досадашњег демографског развитака
 - "кристална кугла" за предсказање демографске будућности
- Попис 2011: актуелне перформансе
 - деца до 15 год. – 14,3 % (2002: 15,8 %)
 - стари 65 или више – 17,4 % (2002: 16,7 %)
 - општине - свака друга у стадијуму најдубље демограф. старости (2002: 38/161)
- Демографско старење у Србији: интензивније и више одмакло него у Европи
- Процес нема изгледа да буде заустављен, највероватније ће бити убрзан
- Којим интензитетом, с каквим последицама? (граф. пројекције млади : стари)
- Миграције: тренутно једини реалан начин успоравања старења
 - Успоравање исељавања
 - Интезивирање усељавања младог и становништва оптималног репродуктивног и радно најпродуктивнијег узраста
- Досељавање? Да, али одакле?
 - Повратници из иностранства?
 - Имигранти из *Региона*?
 - Избеглице и економски мигранти из Азије и Африке?
- Последице?
 - Позитивне, али и негативне.

Достигнути стадијум демографске старости, по општинама и градовима, 2002. и 2011.

Популација Србије почетком 21. века

ОБРАЗОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

Анкица Шобот

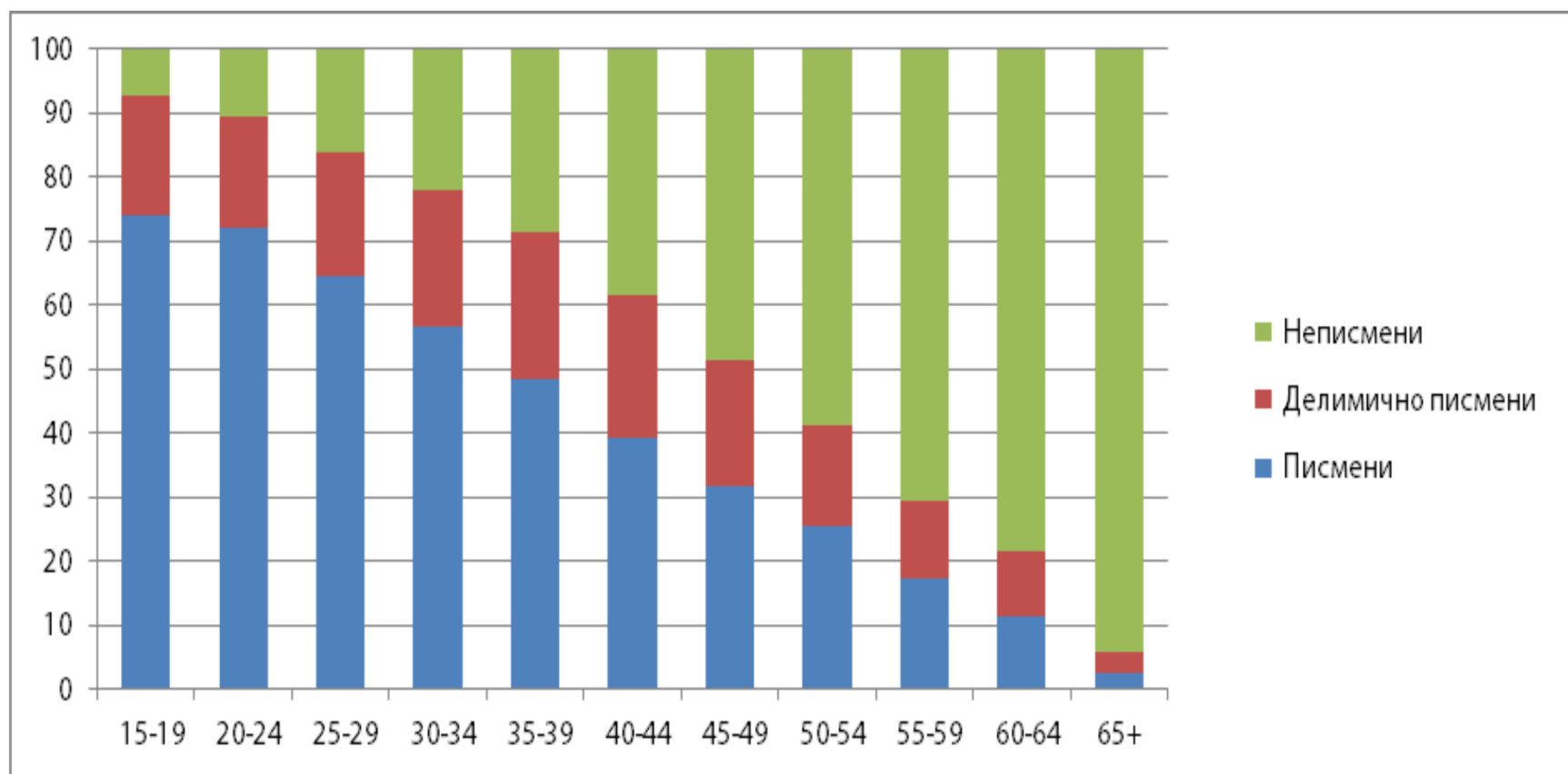
Центар за демографска истраживања
Институт друштвених наука

Изазови из угла образовања

- Анализирани показатељи: ниво образовања и компјутерска писменост
- Просторне и родне разлике
- Континуирано образовање
- Образовање и демографски феномени: утицај образовања и стицање знања о питањима популационог развоја

Компјутерска писменост становништва према старости Република Србија, 2011.

Популација Србије почетком 21. века

БРАЧНА СТРУКТУРА СТАНОВНИШТВА

Биљана Станковић

Центар за демографска истраживања
Институт друштвених наука

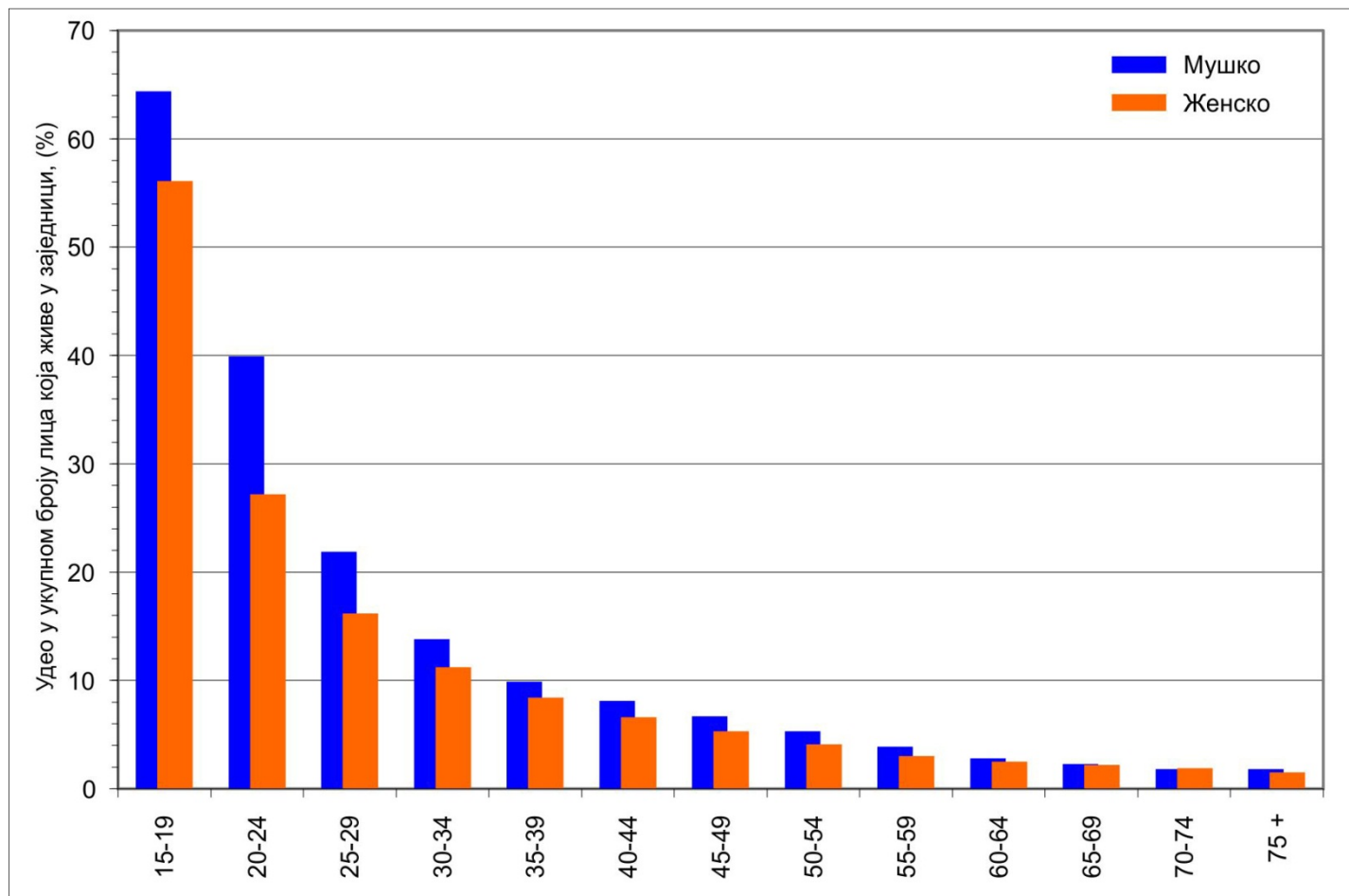
Брачна структура становништва старог 15 или више год. Република Србија, 2002. и 2011.

Брачни статус	2002	2011	2002	2011
	Број становника		Структура (%)	
Укупно	6 321 231	6 161 584	100,0	100,0
Неожењени/неудате	1 540 743	1 719 959	24,4	27,9
Ожењени/удате	3 820 251	3 396 240	60,4	55,1
Удовци/удовице	684 089	716 843	10,8	11,6
Разведени/разведене	252 793	303 970	4,0	4,9

Лица у ванбрачној заједници, по полу и по типу насеља, Република Србија, 2011

Свега	236 063	3,8 %
Мушко	117 893	4,0 %
Женско	118 170	3,7 %
Градска	148 268	4,1 %
Остала	87 795	3,5 %

Удео лица у ванбрачној заједници у укупном броју лица која живе у заједници, по полу и старости, 2011.

Популација Србије почетком 21. века

ЕКОНОМСКЕ СТРУКТУРЕ СТАНОВНИШТВА

Биљана Радивојевић

Економски факултет
Универзитет у Београду

- Смањење радне снаге: - 427 000 (12,6%)
- Смањење стопе активности: 53,8%→48,2%
- Ниска запосленост — висока незапосленост
45,8% — 22,9%
- Ниска активност и запосленост
- Млади
- Висока незапосленост
- Раст услужних делатности и занимања
- Пораст броја пензионера
1.628 хиљада (22,7%)